

**NOTA VAN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN PROJECT
NATUURONTWIKKELING LUNENBURGERWAARD**

**Betreffende de beantwoording van de zienswijzen binnengekomen in het
kader van de gecoördineerde procedure besluiten Lunenburgerwaard**

11 mei 2021

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Kennisgeving en inspraak	3
1.3	Zienswijzen	4
1.4	vervolgprocedure	4
2	Beantwoording inspraakreacties.....	5

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Het natuurontwikkelingsproject Lunenburgerwaard omvat de gelijknamige uiterwaard en het westelijk deel van de Waarden van Gravenbol (niet het gelijknamige recreatiegebied). In de uiterwaarden langs de Nederrijn en Lek is de natuurambitie hoog. De gebieden vormen samen de natuurverbindingen voor de Europese en nationale natuurdoelen (Natura2000/ Natuur Netwerk Nederland/ Kader Richtlijn Water). Naast de natuurwaarde van het gebied zelf, vormt de Lunenburgerwaard een schakel langs de Nederrijn, die noodzakelijk is om de natuurverbindingen goed te laten functioneren.

De provincie Utrecht werkt samen met Rijkswaterstaat, Stichting het Utrecht Landschap, gemeente Wijk bij Duurstede, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden aan het ontwikkelen van natuur in de Lunenburgerwaard. In de uiterwaard worden onder andere plas-dras gebieden, natuurvriendelijke oevers, ooibos en schraalgraslanden aangelegd. Hierdoor ontstaat een aantrekkelijk gebied voor veel verschillende soorten planten en dieren. Ook aan een wandelroute is gedacht. De geplande startdatum van de inrichtingswerkzaamheden staat gepland voor eind 2021. Dit is natuurlijk afhankelijk van het procedureverloop van de vergunningaanvragen. Op 16 juli 2020 zijn de vergunningaanvragen ingediend.

1.2 Kennisgeving en inspraak

De procedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is bij de afhandeling van deze vergunningaanvragen van kracht. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage zijn gelegd en vervolgens als definitief besluit.

De volgende ontwerpbesluiten zijn gecoördineerd ter inzage gelegd:

- Vergunning op grond van de Ontgrondingenwet van de provincie Utrecht (RUD Utrecht);
- Projectplan Waterwet van Rijkswaterstaat Oost Nederland;
- Vergunning op grond van de Waterwet van Rijkswaterstaat Oost Nederland en het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden;
- Vergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van de gemeente Wijk bij Duurstede.

De ontwerpbesluiten hebben zes weken digitaal ter visie gelegen, van 4 februari tot en met 18 maart 2021. Alle besluiten, aanvragen, rapportages konden op de website www.rudutrecht.nl/lunenburgerwaard worden gedownload.

1.3 Zienswijzen

Naar aanleiding van deze visielegging zijn verschillende zienswijzen ingediend. Met het oog op privacyoverwegingen zijn de zienswijzen niet voorzien van NAW-gegevens, maar zijn deze geanonimiseerd voor zover het natuurlijke personen betreft.

In het kader van dit project is ook een brief binnengekomen van de gemeente Wijk bij Duurstede. Hierin wordt aandacht gevraagd voor integrale planontwikkeling in de Lunenburgerwaard. In overleg is vastgesteld dat deze brief niet is bedoeld als formele zienswijze. Deze brief zal buiten deze vergunningprocedure worden beantwoord.

Zienswijze nr.	Indiener van de zienswijze	Datum
1	Natuurlijke personen 1	5 maart 2021
2	Natuurlijk persoon 2	15 maart 2021
3	Vereniging Natuur & Milieu, IVN-afdeling Wijk bij Duurstede	15 maart 2021
4	Natuurlijk persoon 3	18 maart 2021
5	Natuurlijk persoon 4	18 maart 2021
6	Natuurlijk persoon 4	18 maart 2021
7	Natuurlijke personen 5	18 maart 2021

1.4 Vervolprocedure

De zienswijzen zijn getoetst en worden in deze nota beantwoord. In alle besluiten wordt naar deze nota verwezen. Indien de toetsing leidt tot aanpassing van een besluit wordt het in deze nota gegeven antwoord ook overgenomen in het desbetreffende besluit, ter motivatie van de wijziging van het besluit. De definitieve besluiten, de onderliggende stukken en deze nota worden daarna ter visie gelegd.

2 Beantwoording inspraakreacties

De door de RUD Utrecht ontvangen zienswijzen zijn in deze Nota van beantwoording samengevat. Indien een zienswijze meerdere aspecten bevat worden deze uitgesplitst en afzonderlijk beantwoord.

Toelichting op beantwoording zienswijzen

In verscheidene zienswijzen wordt gerefereerd aan vooroverleggen of informatiebijeekkomsten, waarbij afspraken zijn gemaakt dan wel toezeggingen zijn gedaan. Hierbij wordt aangegeven dat het besluit niet overeenkomt met de afspraken. Hierover merken wij het volgende op:

- Het kan zijn dat de afspraken nog steeds van kracht zijn, maar dat de voorliggende besluiten hier niet op toezien of hierin niet kunnen worden geregeld. Sommige afspraken zijn gemaakt nadat de vergunningaanvraag is ingediend en deze zijn daarom niet in de bijgevoegde stukken (zoals ontwerpnota) verwerkt.
- Wij waarderen de betrokkenheid van de indieners van de zienswijzen bij dit natuurontwikkelingsproject en het streven om dit nog beter te maken. Echter als bevoegde gezagen mogen wij slechts een besluit nemen op hetgeen is aangevraagd. In die gevallen kunnen en moeten wij vaststellen dat de aanvraag daar geen betrekking op heeft.

Zienswijze	Samenvatting	Beantwoording	Aanpassing besluit?
1a	De zienswijze heeft betrekking op de ontwikkeling van het ooibos. In het ooibos wordt een rand zomereiken aangeplant. Indiener van de zienswijze heeft in gesprekken aangegeven daar geen voorstander van te zijn. De eikenprocessierupsen komt nu al voor in bestaande natuuroopstanden, deze veroorzaakt overlast en deze zal daardoor vergroten. Indiener van de zienswijze stelt voor om meidoorns te planten in plaats van eiken.	De aanplant van de zomereiken betreft een laag percentage van de totale beplanting (ca 13%) en vindt plaats op ruime afstand van bewoners. De overlast van de eikenprocessierups van de afgelopen jaren is mede veroorzaakt door een piek in de populatieomvang. Door monotone beplantingen en te weinig natuurlijke vijanden heeft deze zich snel en omvangrijk kunnen ontwikkelen. Door in te zetten op kruidenrijke vegetaties en gevarieerde opgaande beplanting, waaronder dus ook zomereiken, moet een nieuw natuurlijk evenwicht ontstaan. De verwachting is dat de eventuele overlast hierdoor minimaal zal zijn.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
1b	Indiener van de zienswijze maakt zich zorgen over de open verbindingen die er lopen vanaf de paden naar de woningen. Ook hiervoor worden meidoornhagen voorgesteld als oplossing.	Met initiatiefnemers zijn tijdens eerdere overleggen afspraken gemaakt over het dicht leggen van deze open paden met takken/snoeihout. Deze afspraak is vastgelegd in een uitvoeringsbestek. Maar deze afspraak is niet	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.

		opgenomen als onderdeel van een van de aanvragen en kan om deze reden niet meegenomen worden in voorliggende besluiten.	
1c	De indiener van de zienswijze maakt zich zorgen over zwerfafval en de handhaving daarvan.	Zwerfafval en de handhaving ervan betreft beheer. Dit aspect kan niet in voorliggende besluiten worden geregeld.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
2a	De indiener van de zienswijze 2 geeft aan dat er een fout staat in de ontwerpnota. Een perceel van de indiener van de zienswijze is met de kleur groen (natuur) weergegeven. Indiener van de zienswijze geeft aan dat dit landbouwgrond betreft en als zodanig in gebruik. Er wordt verzocht om correctie van de fout.	De figuur is overgenomen uit het natuurbeheerplan. Dit plan ligt hier niet ter visie. De besluiten hebben ook geen betrekking op het aangeduide perceel.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
2b	De indiener van de zienswijze geeft aan dat door de aanleg van de drempel Sandenburgerwaard het water na een periode van hoog water langer in de Sandenburgerwaard aanwezig blijft waardoor de kweldruk binnendijks voor een nog langere periode groter wordt. Voor de Indiener van de zienswijze betekent dit dat de situatie binnendijks nog slechter wordt waardoor zij een groot deel van het jaar hun percelen langs de dijk niet of niet volledig kunnen gebruiken. Volgens de indiener zal ook op zijn adres vaker en meer water in de kruipruimte blijven staan. De indiener verzoekt dan ook de definitieve versie van het Project natuurontwikkeling Lunenburgerwaard zodanig aan te passen dat hun woon- en werksituatie hierdoor niet slechter wordt.	Recent is het project "ontzanding Sandenburgerwaard" gereedgekomen. Daardoor worden de tichelputten en plassen, na een periode van hoogwater, afgewaterd middels een onlangs gerealiseerde tijdelijke voorziening. Het afwateringsniveau hiervan is NAP+4,1 m. Door de nu te realiseren drempel met automatische afwateringsvoorziening (kleppen), blijven de tichelputten en de plassen in de Sandenburgerwaard na een periode van hoogwater ontwateren tot een peil van NAP+4,1 m. Het ontwateringspeil blijft daarmee gelijk. Door de aanleg van de drempel inunderen de plassen in de Sandenburgerwaard tijdens een periode van hoogwater pas vanaf een peil van NAP + 4,4 m. De plassen in de Sandenburgerwaard inunderen daardoor gemiddeld een paar dagen (gemiddeld 5 dagen) per jaar minder vaak dan in de huidige situatie. Na een periode van hoogwater zal er dus geen langere periode een verhoogde waterstand in de plassen van de Sandenburgerwaard aanwezig zijn. Door de automatische afwateringsvoorziening in de drempel verwacht het hoogheemraadschap geen nadelige effecten	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.

		voor de omgeving. Het afwateringspeil (NAP+4,1 m) blijft gelijk aan de huidige situatie en de inundatiefrequentie van de plassen neemt af. Er is daarom geen aanleiding om op basis van deze besluiten een wijziging in grondwaterstand of kweldruk in de omgeving te verwachten, die tot schade of hinder leidt.	
3a	Het IVN refereert aan een prettige samenwerking en is positief over het aanleggen van meer natuur in de Lunenburgerwaard. Het IVN signaleert echter ook dat de ambities verminderen en het projectgebied zich verkleint en spreekt in dit kader van een gemiste kans om een integraal plan te maken. Het spreekt de hoop uit dat dit in de 2 ^e fase (meer agrarische percelen verwerven, verplaatsing dagrecreatie uit Gravenbol) beter gaat lukken.	De zienswijze richt zich op de natuurontwikkeling in de dijkzone dat door HDSR wordt uitgewerkt integraal met hun dijkveiligheidsopgave en overige toekomstige ontwikkelingen. De zienswijze ziet niet op de voorliggende besluiten.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
3b	Het IVN vindt dat het plan zich op te weinig soorten richt voor wat betreft de instandhoudingsdoelstellingen. Ondanks dat voor sommige soorten geen instandhoudingsdoelstellingen in de Lunenburgerwaard zijn geformuleerd zouden daarvoor wel verbeteringen kunnen worden geformuleerd. Het wijkt daarmee af van 3.11.2, Beschermde natuurwaarden, en het zou logischer zijn om deze laatste als leidraad te hanteren.	De zienswijze lijkt zich te richten op een vergunning overeenkomstig de Wet natuurbescherming. Een dergelijk besluit maakt geen deel uit van deze gecoördineerde procedure. In de brief van de provincie Utrecht van 29 oktober 2020 nr. 821980A8 aan de RUD concludeert de provincie dat dit project niet vergunningplichtig is voor de Wnb. De zienswijze ziet niet op de voorliggende besluiten.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
3c	Het IVN geeft aan dat ingrepen in gezamenlijkheid zouden moeten worden beoordeeld en niet mogen worden opgeknipt. Het IVN pleit voor het uitvoeren van 1 passende beoordeling voor alle ingrepen in het gehele gebied.	De besluitvorming is beperkt tot hetgeen is aangevraagd.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
3d	Het IVN geeft aan dat de extensieve oeverrecreatie door watersporters zou moeten worden getoetst op effecten voor de natuur.	De vergunningaanvragen hebben geen betrekking op de oeverrecreatie door watersporters. Dit betreft bestaand gebruik.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
3e	Het IVN had graag gezien dat de extensief gebruikte onderdelen van het recreatiegebied Gravenbol bij dit	De vergunningaanvragen hebben geen betrekking op de Gravenbol. Dit is buiten het projectgebied gelegen. De besluitvorming is beperkt tot hetgeen is aangevraagd.	De zienswijze leidt niet tot

	project waren betrokken ter verbetering van de natuurkwaliteit. Indiener vindt dit een gemiste kans.		aanpassing van de besluiten.
3f	Het IVN geeft verschillende wensen aan ten aanzien van de procedurevoorbereiding, planvorming en uitvoering van de dijkversterking.	De vergunningaanvragen hebben geen betrekking op de dijkversterking. Dit is buiten het projectgebied gelegen. De besluitvorming is beperkt tot hetgeen is aangevraagd.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
3g	Het IVN vindt dat een fietspad onderaan de dijk niet meer als variant in beeld zou mogen zijn.	De vergunningaanvragen hebben geen betrekking op het fietspad. Dit is buiten het projectgebied gelegen. De besluitvorming is beperkt tot hetgeen is aangevraagd.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
3h	Het IVN wil dat de tijdelijke begrenzing van het hondenlosloopgebied terug wordt gebracht naar de vergunde grens.	De vergunningaanvragen hebben geen betrekking op het hondenlosloopgebied. Dit is buiten het projectgebied gelegen. De besluitvorming is beperkt tot hetgeen is aangevraagd. Wij kunnen niet daarbuiten treden	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
3i	Het IVN geeft aan dat het overzicht van de grondeigendommen niet actueel is.	Dit klopt, maar het geconstateerde heeft geen consequenties voor de grondslag van de besluiten.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
4	De indiener van de zienswijze geeft aan dat deze in eerder stadium het recreatief medegebruik van het strandje tegenover de jachthavens onder de aandacht heeft gebracht. Hierbij zijn afspraken gemaakt met de provincie Utrecht welke worden weergegeven. Deze afspraken worden niet teruggevonden. Zelfs het tegenovergestelde staat in de ontwerpnota onder 4.2.5 aangegeven: het is niet de bedoeling aan te meren op de strandjes tegenover de jachthaven en deze te betreden. En verder: Met de jachthavens, waterscouting en de overige watersporters moeten afspraken worden gemaakt om aanlanding alleen toe te staan bij calamiteiten. Het is indiener niet gelukt om over bedoelde afspraken te communiceren met RWS. Indiener maakt bezwaar tegen de formulering zoals opgenomen onder 4.2.5 van de	In geen van de besluiten is sprake van een aanlandings- of betredingsverbod van de strandjes tegenover de jachthaven. De betreding van de strandjes tegenover de jachthaven betreft bestaand gebruik welke niet door voorliggende besluiten wordt beperkt. Het verzoek om bevestiging van gemaakte afspraken is in dit kader niet mogelijk. De besluitvorming is beperkt tot hetgeen is aangevraagd.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.

	ontwerpnota en vraagt om bevestiging van de eerder gemaakte afspraken en constructief contact met RWS.		
5a	De indiener van de zienswijze maakt bezwaar tegen het aanvullen van het strandje tegenover de jachthaven om de erosie te beteugelen. Hij geeft aan dat het strandje van belang is voor aanlanden van boten en voor zwemmers. Hij geeft aan dat op basis van historische kaartmateriaal en persoonlijke ervaring geen sprake is van erosie.	De zienswijze, dat er geen sprake is van erosie, wordt niet gedeeld. Bij realisatie van de bochtafsnijding en het aanvullen van het stroombed is een lichte inham met het strandje ontstaan. Alleen al op basis van luchtfoto's 2006 – 2021 is waarneembaar dat de inham sindsdien circa 5 meter landinwaarts is geschoven. Deze erosie, die normaal gesproken als gering beoordeeld zou kunnen worden, is echter vanwege het gegeven dat de landtong hier smal is, én binnen een kritische afstand van een waterstaatswerk (stroomgeleidingskade) gelegen, daarmee relatief groot. In het kader van dit project komt ter plaatse grond vrij waarmee herstel kan plaatsvinden tegen geringe kosten. Bij voortschrijdende erosie, en eventuele schade aan het stroombegeleidingswerk, zijn de herstelkosten vele malen groter. Het belang van het recreatief medegebruik wordt echter eveneens onderkend. Om die reden wordt de inham niet geheel opgevuld. De inham blijft aanwezig, maar minder diep de oever in dan nu. Om de inham beter tegen erosie te beschermen wordt de aanvulling uitgevoerd met klei. Juist vanwege het recreatieve gebruik wordt dit afgewerkt met een laag zand. De maatregelen zoals nu voorzien doen recht aan beide belangen.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
5b	De indiener stelt voor om in plaats van de inham op te vullen, maatregelen hoger op de landtong zelf te nemen ter consolidatie van de erosie.	Het voorstel om de landtong hoger op het land aan te vullen om deze beter erosiebestendig te maken kan niet worden uitgevoerd. Hierdoor wordt de rivierstroming bij hoog water geremd. Dit heeft een nadelig waterstandseffect en het water gaat er ook harder omheen stromen waardoor de inham en het strandje mogelijk sneller eroderen.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
6	In aanvulling op de vorige zienswijze geeft de indiener van de zienswijze aan dat het strandje mogelijk met opzet zo is aangelegd om de locatie van de oude loop van de Rijn te	Er zijn bij ons geen gegevens bekend dat het strandje een bijzonder landschappelijk element zou zijn. Hoe het ook zij, zoals hierboven aangegeven blijft de inham bestaan, maar	De zienswijze leidt niet tot

	markeren. Daarmee zou het strandje geen resultaat zijn van erosie en tevens een belangwekkend landschappelijk element.	minder diep de oever ingesneden. Ongeveer de proporties welke deze had, vlak na realisatie. Ook de waarde als landschappelijk element is daarmee niet in het geding.	aanpassing van de besluiten.
7a	De indieners van de zienswijzen willen graag een struinp pad, om te kunnen lopen naar de Gravenbol. Een dergelijk pad is in een eerder stadium afgewezen. Indieners vinden dat bij die afwijzing niet is nagedacht over alternatieve oplossingen. Indieners geven aan dat een struinp pad belangrijk is voor de toeristische ontwikkeling van Wijk bij Duurstede en geven aan dat de belangstelling voor de natuur hiermee wordt gestimuleerd. Zij geven aan dat deze wens breed leeft bij de inwoners van Wijk bij Duurstede. De mogelijke oplossingen voor een struinp pad worden in de zienswijze nader aangegeven en onderbouwd. De nu voorliggende besluiten verhinderen een eventuele aanleg van een dergelijk pad in de toekomst. Indieners verzoeken een struinp pad alsnog op te nemen.	De aanvragen hebben geen betrekking op het struinp pad. De besluitvorming is beperkt tot hetgeen is aangevraagd.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.
7b	De indieners van de zienswijzen geven ook aan dat een fietspad onderaan de dijk een breed gedeelde wens is. Aangegeven wordt dat een fietspad aldaar geen extra verstoring met zich meebrengt. Indieners dragen alternatieve oplossingen aan om alsnog een fietspad onderaan de dijk te realiseren.	De aanvragen hebben geen betrekking op het fietspad. De besluitvorming is beperkt tot hetgeen is aangevraagd.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de besluiten.